

Šį puslapį išvertė mašininio vertimo programa [Nuoroda]. Mašiniuose vertimuose gali būti klaidų, tekstas gali būti nevisiškai aiškus ir tikslus. Ombudsmenas neprisiima atsakomybės už jokių neatitikimų. Patikimiausią ir teisiškai tikslią informaciją rasite originale anglų kalba, kurio nuoroda pateikta pirmiau. Daugiau informacijos rasite mūsų kalbų ir vertimo politikoje [Nuoroda].

Europos ombudsmeno sprendimas dėl skundo 495/2003/ELB prieš Europos Komisiją

Sprendimas

Byla 495/2003/ELB - **Atidaryta** 27/03/2003 - **Sprendimas** 13/12/2006

Skundo pateikėjai buvo susituokusi pora, kuri abu dirbo Komisijoje kaip deleguotieji nacionaliniai ekspertai. Jų skundas buvo susijęs su sutuoktinės teise į išmokas. Komisija skyrė jai sumažintus dienpinigius, nes jos gyvenamoji vieta buvo delegavimo vieta (Briuselis). Skundo pateikėjų teigimu, jos įdarbinimo vieta buvo Paryžius, todėl ji turėjo gauti visas dienpinigius.

Savo nuomonėje Komisija paaiškino, kad pagal 2002 m. balandžio 30 d. Komisijos sprendimo, kuriuo reglamentuojamos tokios išmokos, 20 straipsnį vyro pagrindinė gyvenamoji vieta yra Briuselis. Taigi sutuoktinės gyvenamoji vieta taip pat buvo Briuselis ir ji turėjo teisę tik į sumažintą išmoką.

Palyginusi Komisijos sprendimo versijas prancūzų ir anglų kalbomis, Ombudsmenas pasiūlė draugišką sprendimą. Jis pasiūlė Komisijai apsvarstyti galimybę sumokėti sutuoktiniui: i) visą dienpinigį, kurį ji, atrodo, turi teisę gauti pagal 17 straipsnio redakciją prancūzų kalba, ir ii) papildomą fiksuoto dydžio išmoką, į kurią ji, atrodo, turi teisę pagal 18 straipsnio versijas anglų ir prancūzų kalbomis.

Komisija pasiūlymą atmetė. Jis nusprendė, kad sprendimą priėmusio asmens tikslas buvo neleisti mokėti didesnės išmokos, kai ekspertas buvo komandiruotas į vietą, kurioje jo sutuoktinis jau buvo įsikūręs. Komisija pripažino, kad sprendimo versijoje prancūzų kalba buvo padaryta vertimo klaida, tačiau nusprendė, kad tokia klaida negali sukurti teisinės teisės ir nėra netinkamo administravimo atvejis.

2004 m. vasario mėn. Komisija priėmė naują sprendimą, kuriuo iš dalies pakeisti tekstai prancūzų ir anglų kalbomis, siekiant įgyvendinti tai, kas, jos teigimu, buvo numatyta 2002 m. sprendime.

2005 m. gruodžio mėn. ombudsmenas atsakingam Komisijos nariui nusiuntė laišką, prašydamas asmeniškai dalyvauti siekiant patenkinamo skundo nagrinėjimo rezultato, nurodydamas, kad tai galėtų būti *ex gratia* mokėjimas skundo pateikėjams. Komisijos nario atsakyme teigiama, kad Komisija teisingai išaiškino taikytinas taisykles ir atmetė Ombudsmeno pasiūlymą.

Ombudsmenas manė, kad Komisija elgėsi nesąžiningai, iš esmės traktuodama skundo pateikėjus taip, lyg atitinkamą dieną galiojo naujasis sprendimas, o ne ankstesnis sprendimas. Tai buvo netinkamo administravimo atvejis, ir ombudsmenas pateikė kritinę pastabą. Be to, jis apgailestavo, kad Komisija nepasinaudojo galimybe įrodyti savo įsipareigojimą laikytis gero administravimo principų. Ombudsmenas paskelbė ketinantis kartu su atsakingu Komisijos nariu išnagrinėti, kaip geriausiai skatinti paslaugų kultūrą atitinkamame generaliniame direktorate.

Strasbūras, 2006 m. gruodžio 13 d.
Gerbiamieji P. ir D.,

2003 m. kovo 6 d. pagal 2002 m. balandžio 30 d. Komisijos sprendimą C(2002)1559 Jūs pateikėte skundą Europos ombudsmenui prieš Komisiją dėl P., kaip deleguotos šalies eksperto, gyvenamosios vietos.

2003 m. kovo 27 d. perdaviau skundą Komisijos pirmininkui. 2003 m. birželio 30 d. Komisija išsiuntė savo nuomonę. Persiunčiau jį su kvietimu pateikti pastabas, kurį Jūs išsiuntėte 2003 m. rugsėjo 10 d. 2003 m. lapkričio 20 d. paprašiau Komisijos pateikti papildomos informacijos. 2003 m. gruodžio 19 d. Komisija išsiuntė savo papildomas pastabas. Juos persiunčiau su kvietimu pateikti pastabas, kurį Jūs išsiuntėte 2004 m. vasario 24 d. ir 2004 m. kovo 16 d.

2004 m. spalio 26 d. raštu kreipiausi į Komisijos pirmininką, prašydamas draugiško Jūsų skundo sprendimo. 2005 m. sausio 6 d. Komisija atsiuntė atsakymą. Persiunčiau jį su kvietimu pateikti pastabas, kurį Jūs išsiuntėte 2005 m. vasario 21 d.

2005 m. gegužės 24 d. paprašiau Komisijos pateikti papildomos informacijos ir tą pačią dieną Jus atitinkamai informavau. 2005 m. liepos 8 d. Komisija atsakė į mano prašymą. Persiunčiau Jums Komisijos atsakymą ir paprašiau pateikti pastabų, kurias Jūs atsiuntėte 2005 m. rugpjūčio 18 d.

2005 m. gruodžio 15 d. rašiau Komisijos nariui S. Kallasui apie jūsų skundą. Komisijos nario J. Kallaso atsakymas gautas 2006 m. balandžio 5 d. Pakviečiau jus pateikti pastabų dėl šio atsakymo, kurį pateikėte 2006 m. birželio 22 d.

Jūs susisiektė su mano tarnybomis telefonu šiomis dienomis: 2003 m. birželio 18 d., 2003 m. liepos 23 d., 2003 m. lapkričio 4 d., 2004 m. kovo 15 d., 2004 m. birželio 18 d., 2005 m. sausio 24 d., 2005 m. gegužės 10 d., 2005 m. liepos 15 d., 2005 m. lapkričio 15 d. ir 2006 m. gegužės 24 d.

2004 m. liepos 29 d., 2004 m. spalio 5 d. ir 2006 m. vasario 13 d. išsiuntėme Jums informaciją

apie Jūsų skundo nagrinėjimą.

Dabar rašau, kad praneščiau jums atliktų tyrimų rezultatus.

DĖL SKUNDO

Skundo pateikėjų teigimu, reikšmingos faktinės aplinkybės yra tokios:

Skundo pateikėjai yra susituokę ir abu dirba kaip deleguotieji nacionaliniai ekspertai (toliau – SNE) Komisijos Energetikos ir transporto generaliniame direktorate (Energetikos ir transporto GD), D. nuo 2002 m. birželio mėn. ir P. nuo 2002 m. liepos mėn. Prieš delegavimą jie dirbo Prancūzijos infrastruktūros, transporto ir būsto ministerijoje Paryžiuje. 2002 m. liepos 30 d. Komisija informavo P., kad pagal 2002 m. balandžio 30 d. Komisijos sprendimą C(2002)1559 dėl nacionalinių ekspertų komandiravimo į Komisiją taisyklių ji gaus tik 25 % dienpinigių, nes jos gyvenamoji vieta buvo Briuselis, nes jos sutuoktinis jau gyveno Briuselyje. Jos vyras gauna visą dienpinigius, o jo gyvenamoji vieta yra Paryžius.

Skundo pateikėjai kelis kartus susisiekė su Komisija, kad gautų paaiškinimą. Komisija savo sprendimą grindė Sprendimo C(2002)1559 20 straipsnio 3 dalies b punktu, kuriame teigiama (cituoiant versiją anglų kalba), kad „[t]eiginyje laikoma, kad gyvenamoji vieta yra delegavimo vieta (...), kai Komisijos prašymo dėl delegavimo metu delegavimo vieta yra pagrindinė KNE sutuoktinio arba kurio nors iš jo išlaikomų vaikų gyvenamoji vieta.“

Sprendimo redakcijoje prancūzų kalba 17 straipsnio 1 dalyje dienpinigių dydis nustatomas atsižvelgiant į atstumą tarp įdarbinimo vietos ir komandiruotės vietos, o ne į atstumą tarp tariamos gyvenamosios vietos ir komandiruotės vietos (1). Todėl, kadangi P. dirbo Paryžiuje tuo metu, kai Komisija pateikė prašymą dėl delegavimo, ji turėtų gauti visą dienpinigių sumą pagal tuo metu jai perduotą sprendimą.

Skundo pateikėjų teigimu, neteisinga ignoruoti įdarbinimo vietos sąvoką arba nustatyti jos buvimo vietą. Komisijos sprendimas dėl P. neatitiko 2002 m. balandžio 30 d. Komisijos sprendimo C(2002)1559.

20 straipsnio 3 dalies b punkto nuostata netaikoma nesusituokusioms poroms arba KNE, kurių sutuoktinis atvyksta į Briuselį po to, kai buvo pateiktas prašymas dėl delegavimo. Be to, ji buvo taikoma tik sutuoktiniui, kuris buvo paskutinis komandiruotas, ir dėl to abiem sutuoktiniams nebuvo vienodai sumažinta suma. Galiausiai santuoka nereiškia bendro valdymo. Abiejų skundo pateikėjų ekspatriacijos išlaidos neturėtų būti dengiamos tik vieno iš sutuoktinių išmokomis.

Galiausiai skundo pateikėjai apgailestavo dėl Komisijos elgesio, kuris jiems nepateikė išsamių atsakymų.

Apibendrinant, skundo pateikėjai teigė, kad Komisija nesilaikė 2002 m. balandžio 30 d.

sprendimo, ypač jo 17 straipsnio, ir kad kadangi P. įdarbinimo vieta buvo Paryžius, ji turėjo gauti visą dienpinigį. Be to, jos teigė, kad 2002 m. balandžio 30 d. Komisijos sprendimu buvo diskriminuojamos susituokusios poros.

TYRIMAS

Komisijos nuomonė

Komisijos nuomonę dėl skundo galima apibendrinti taip:

2002 m. balandžio 30 d. Komisijos sprendimo 17 straipsnio 1 dalyje nustatytas dienpinigių dydis, atsižvelgiant į atstumą tarp tariamąs gyvenamosias vietas ir komandiruotės vietas. Jei ši gyvenamoji vieta yra mažiau nei 150 km nuo komandiruotės vietas, ji sumažinama iki 25 % visų išmokų.

20 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad „[šiose taisyklėse] laikoma gyvenamoji vieta yra ta vieta, kurioje KNE vykdo savo pareigas darbdaviui prieš pat delegavimą.“

Tačiau to paties sprendimo 20 straipsnio 3 dalies b punkte aiškiai nurodyta, kad „gyvenamąją vieta laikoma delegavimo vieta, kai komandiruotės vieta yra pagrindinė KNE sutuoktinio arba bet kurio iš jo išlaikomų vaikų gyvenamoji vieta.“ Todėl, kai laikoma gyvenamąją vieta ir delegavimo vieta yra ta pati, KNE turi teisę gauti tik sumažintus pašalpas.

Pasak Komisijos, šios taisyklės nediskriminavo susituokusių porų. Iš tiesų jos pagal analogiją buvo taikomos visoms formalizuotoms partnerystėms, pripažintoms pagal atitinkamus valstybės, kuriai priklauso KNE, nacionalinės teisės aktus.

Dienpinigiai skirti pragyvenimo išlaidoms komandiruotės vietoje (įsisteigimas, būstas, komunalinės paslaugos ir t. t.) padengti. Komisija manė, kad susituokusios poros atveju beveik visos šios išlaidos buvo padengtos visomis išmokomis vienam iš dviejų atitinkamų sutuoktinių, kuris jau gyvena delegavimo vietoje, todėl 25 % dienpinigiai yra visiškai pateisinami kitam sutuoktiniui.

Būtent taip buvo skundo pateikėjų, kurie ne kartą gavo išsamią informaciją ir išsamius paaiškinimus, kaip Komisijos sprendimas taikomas jų asmeninei padėčiai, atveju.

Skundo pateikėjų pastabos

Savo pastabose skundo pateikėjai apibendrino šiuos aspektus:

Priešingai, nei savo nuomonėje nurodė Komisija, 2002 m. balandžio 30 d. sprendimo 17 straipsnio 1 dalyje dienpinigių dydis nustatomas atsižvelgiant į atstumą tarp įdarbinimo vietas ir komandiruotės vietas. P. buvo pasamdytas Paryžiuje, kur dirbo. Skundo pateikėjai manė, kad buvo netinkama neatsižvelgti į įdarbinimo vietas sąvoką arba nustatyti jos buvimo vietą.

Skundo pateikėjų teigimu, ši nuostata, kuri taikoma tik susituokusioms poroms, buvo diskriminacinė. Ji susijusi su nacionaliniais ekspertais, kurių sutuoktiniai prašymo dėl delegavimo pateikimo metu jau gyvena Briuselyje, o ne su tais, kurie prisijungia prie savo

sutuoktinio po to, kai buvo pateiktas prašymas dėl delegavimo. Abiem atvejais poros ekonominė padėtis yra vienoda. Abiejų skundo pateikėjų interesų centras yra Prancūzija, o ne Briuselis, kur jie dirba tik laikinai. Skundo pateikėjai palygino su ekspatriacijos išmoka, kurią gauna Europos Komisijos pareigūnai ir tarnautojai. Ši išmoka skiriama neatsižvelgiant į sutuoktinio padėtį. Be to, ši nuostata netaikoma nacionaliniams ekspertams, jau dirbantiems ambasadose ir nuolatinėse atstovybėse Briuselyje. Jie gauna visą išmoką, neatsižvelgiant į jų sutuoktinio padėtį.

Teisė tuoktis ir kurti šeimą yra pagrindinės teisės, įtrauktos į Pagrindinių teisių chartiją. Už naudojimąsi šiomis teisėmis neturėtų būti skiriama finansinė sankcija vienam iš sutuoktinių. Išlaidos, susijusios su delegavimu, neturėtų būti dengiamos tik iš sutuoktinio, kuris buvo įdarbintas tokiomis pačiomis sąlygomis, išmokų.

Europos bendrijos steigimo sutartyje ir Pagrindinių teisių chartijoje numatytas vienodo požiūrio principas.

Pagal 2002 m. balandžio 30 d. sprendimo 18 straipsnį dienpinigiai yra darbo užmokesčio dalis. Laikoma, kad P. priklauso A kategorijai, tačiau jos bendras darbo užmokestis yra gerokai mažesnis už mažiausią A kategorijos darbo užmokestį. 2002 m. spalio 7 d. skundo pateikėjai paprašė kompensuoti šį skirtumą, nes jį taip pat lemia sąvoka „*įdarbinimo vieta*“. Atsakymo jie negavo.

Tolesni tyrimai

Atidžiai išnagrinėjus Komisijos nuomonę ir skundo pateikėjų pastabas, paaiškėjo, kad reikia atlikti papildomus tyrimus. Ombudsmenas paprašė Komisijos informuoti jį, ar 2002 m. balandžio 30 d. Komisijos sprendimo nuostatos, ypač 20 straipsnio 3 dalies b punktas, taikomos šiais atvejais:

- nesusituokusios poros, kurios abi yra KNE;
- KNE, kurių sutuoktiniai atvyksta gyventi į Briuselį tik po to, kai buvo pateiktas prašymas dėl delegavimo;
- Komandiruotieji nacionaliniai ekspertai įdarbinti Briuselyje esančiose ambasadose arba nuolatinėse atstovybėse.

Tolesnis Komisijos atsakymas

Tolesnį Komisijos atsakymą galima apibendrinti taip:

2002 m. balandžio 30 d. Komisijos sprendimo nuostatos, visų pirma 20 straipsnio 3 dalies b punktas, taip pat taikomos visoms nesusituokusioms poroms, jei jų partnerystė pripažįstama pagal atitinkamus valstybės, kuriai priklauso DNE, nacionalinės teisės aktus.

Komisijos sprendimo nuostatos gali būti taikomos tik DNE, komandiruotiems į Komisijos tarnybas. Jei sutuoktinis, atvykstantis gyventi į Briuselį, yra KNE, šiam asmeniui taikomos nuostatos. Jei sutuoktinis, atvykstantis gyventi į Briuselį, nėra KNE, akivaizdu, kad jam negali būti taikomos nuostatos.

Komisijos sprendimu ši taisyklė aiškiai netaikoma Briuselyje esančiose ambasadose ar nuolatinėse atstovybėse įdarbintiems KNE.

Skundo pateikėjai nurodė, kad Komisijos mokamos išmokos yra darbo užmokesčio dalis. Tai netiesa, kiek tai susiję su DNE. KNE taikomų taisyklių 1 straipsnio 2 dalyje aiškiai nurodyta: *„asmenys, kuriems taikomos šios taisyklės, visą komandiruotės laikotarpį lieka savo darbdavio tarnyboje ir jam toliau moka atlyginimą.“* Todėl tarp Komisijos ir DNE nėra sutartinių santykių. Dienpinigių mokėjimas, dėl kurio susitarė Komisija ir DNE darbdavys, skirtas gyvenimo išlaidoms komandiruotės vietoje padengti.

Be to, skundo pateikėjai nurodė, kad 2002 m. spalio 7 d. jie paprašė taikyti Komisijos sprendimo dėl DNE 18 straipsnį dėl papildomos fiksuoto dydžio išmokos ir kad į šį prašymą nebuvo atsižvelgta. 2002 m. gruodžio 10 d. P. buvo išsiųstas neigiamas atsakymas. Iš tiesų DNE taikomų taisyklių 18 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad: *„[e]xcept, kai komandiruoto nacionalinio eksperto įdarbinimo vieta yra 150 km ar mažiau nuo komandiruotės vietos, tam tikrais atvejais jis gauna papildomą vienodo dydžio išmoką, lygią skirtumui tarp jo darbdavio mokamo bruto metinio darbo užmokesčio (atėmus išmokas šeimai), pridėjus Komisijos mokamas dienpinigius, ir bazinės algos, mokėtinos A8 arba B5 lygio 1 pakopos pareigūnui, atsižvelgiant į kategoriją, kuriai jis prilyginamas.“*

P. buvo komandiruota pagal 20 straipsnio 3 dalies b punktą, kuriame nurodyta, kad atsižvelgiant į tai, jog laikoma gyvenamoji vieta ir komandiruotės vieta yra ta pati, KNE turi teisę gauti tik sumažintus pašalpas. Todėl 18 straipsnio 1 dalies pirmoje eilutėje numatyta išimtis visiškai taikoma P., kuri neturi teisės gauti papildomos fiksuoto dydžio išmokos, atveju.

Tolesnės skundo pateikėjų pastabos

P. atsakė į Ombudsmeno raginimą pateikti pastabas, kuris buvo nusiųstas skundo pateikėjams. Tolesnėse pastabose skundo pateikėjai apibendrina šiuos aspektus:

Pirma, dienpinigių sumažinimas yra diskriminacinis. Komisijos nuomonėje pripažįstama, kad dienpinigių sumažinimas nebuvo vienodai taikomas visoms poroms:

- Briuselyje esančiose ambasadose ar nuolatinėse atstovybėse įdarbinti deleguotieji nacionaliniai ekspertai gauna visą dienpinigius, neatsižvelgiant į jų sutuoktinio padėtį;
- KNE gauna visą išmoką, jei jų sutuoktinis atvyksta į Briuselį po delegavimo prašymo, o ne anksčiau, kaip yra skundo pateikėjų atveju;
- kalbant apie nesusituokusias poras, išmokos sumažinimas, jei partnerystę pripažįsta DNE valstybė narė, neatrodo egalitariškas.

Be to, skundo pateikėjai nesuprato, kodėl sprendimo nuostatos galėtų, viena vertus, apriboti DNE užduotis, teises ir pareigas dėl jų ryšio su nacionaline administracija (kuri tebėra jų darbdavys) ir, kita vertus, sumažinti dienpinigius dėl DNE šeiminės padėties ir dėl to, kad jis manė, jog interesų centras yra delegavimo vieta. P. profesiniai ir šeimos interesai yra Prancūzijoje, nepaisant jos santuokinės padėties; ji yra apdrausta pagal Prancūzijos socialinės apsaugos sistemą, moka mokesčius ir valdo turtą Prancūzijoje. Galiausiai panašios nuostatos nėra Europos Bendrijų tarnybos nuostatuose. Ekspatriacijos išmoka skiriama pareigūnams, neatsižvelgiant į jų šeimyninę padėtį.

Antra, tam tikros Komisijos sprendimo nuostatos neatitinka vienodo požiūrio principo. Priešingai nei teigia Komisija, dienpinigiai yra darbo užmokesčio dalis, nes pagal minėto sprendimo 18

straipsnį tam tikri deleguotieji nacionaliniai ekspertai gali gauti papildomą išmoką dėl mažo jų nacionalinio darbo užmokesčio dydžio. Bendras darbo užmokestis (Prancūzijos darbo užmokestis ir dienpinigiai), kurį gauna P., yra lygus C kategorijos pareigūno darbo užmokesčiui. Ši papildoma išmoka jai netaikoma, nes ji yra ištekėjusi. Be to, skundo pateikėjų atveju dienpinių sumažinimas reiškia 100 000 EUR nuostolį. Atrodo, kad ši suma nėra proporcinga pareiškėjų sutaupytoms pragyvenimo išlaidoms, nes jie yra susituokę. Skundo pateikėjai manė, kad sunku paaiškinti, kodėl DNE gavo visas dienpinigius, kuriais buvo siekiama padengti jo pragyvenimo išlaidas, o kitas DNE, esant tokiai pačiai situacijai, gavo tik 25 % išmokų.

Trečia, skundo pateikėjų teigimu, P. atveju Komisija nusprendė nustatyti įdarbinimo vietą su tariama gyvenamąja vieta. Komisija nepateikė pastabų dėl 2002 m. balandžio 30 d. Sprendimo C(2002)1559 versijų prancūzų ir anglų kalbomis skirtumų. P. niekada negavo papildomos mėnesinės išmokos, numatytos Komisijos sprendimo 17 straipsnio 1 dalyje.

Galiausiai Komisijos sprendimo nuostatos prieštarauja lygių galimybių principui. Kadangi P. yra susituokusi, jos asmeninė padėtis turėtų būti tokia pati kaip ir jos vyro, kuris gali laikinai dirbti kitoje vietoje.

Skundo pateikėjai išsiuntė ombudsmenui patikslintą 2004 m. vasario 27 d. Komisijos sprendimo redakciją prancūzų kalba (2), kurioje žodžiai „įdarbinimo vieta“ pakeičiami žodžiais „gyvenamoji vieta“.

OMBUDSMENO PASTANGOS RASTI DRAUGIŠKĄ SPRENDIMĄ

Atidžiai išnagrinėjęs Komisijos nuomones ir skundo pateikėjų pastabas, Ombudsmenas nemanė, kad Komisija tinkamai atsakė į skundo pateikėjų įtarimus ir teiginius.

Pasiūlymas dėl draugiško sprendimo

Todėl, vadovaudamasis savo statuto 3 straipsnio 5 dalimi, ombudsmenas raštu kreipėsi į Komisijos pirmininką, kad pasiūlytų draugišką sprendimą.

Europos ombudsmenas pasiūlė Komisijai apsvarstyti galimybę sumokėti P.:

- visas dienpinigius, kuriuos ji turėjo teisę gauti pagal 17 straipsnio redakciją prancūzų kalba, ir
- papildoma fiksuoto dydžio išmoka, į kurią ji turėjo teisę pagal 18 straipsnio versijas anglų ir prancūzų kalbomis.

Jis taip pat pasiūlė, kad Komisijos atsakyme į pasiūlymą būtų galima atsižvelgti į klausimą dėl papildomos mėnesinės išmokos pagal 17 straipsnio 1 dalį.

Šis pasiūlymas grindžiamas šiomis preliminarėmis išvadomis:

1. Ombudsmenas pažymėjo, kad Komisija, aiškindama Sprendimą C(2002)1559, atrodo, jog 17 straipsnyje (dienpinigiai ir papildoma mėnesinė išmoka) ir 18 straipsnyje (papildoma fiksuoto dydžio išmoka) apibrėžtos teisės buvo apribotos 20 straipsnio nuostatomis dėl gyvenamosios

vietos.

2. Ombudsmenas atidžiai išnagrinėjo Komisijos sprendimo C(2002)1559 versijas prancūzų ir anglų kalbomis ir pažymėjo, kad tarp jų esama skirtumų.

2002 m. balandžio 30 d. Komisijos sprendime (C(2002)1559) nurodyta:

Straipsniai

Versija anglų kalba

Versija prancūzų kalba

III skyrius. Išmokos ir išlaidos

Chapitre III – indemnités et dépenses

17 straipsnis

Dienpinigiai 1. Komandiruotės laikotarpiu KNE turi teisę gauti dienpinigius. Jeigu atstumas tarp numanomos gyvenamosios vietos ir komandiruotės vietos yra 150 km arba mažesnis, dienpinigiai yra 26,25 EUR; jei atstumas yra didesnis nei 150 km, dienpinigiai yra 105 EUR. Jei komandiruotasis nacionalinis ekspertas iš jokio šaltinio nepatyrė persikraustymo išlaidų, mokama papildoma mėnesinė išmoka, kaip nurodyta toliau pateiktoje lentelėje:

Indemnités de séjour 1. L'END a droit, pour la durée de son détachement, à une indemnité de séjour Journalière. Si la distance entre le lieu de recrutement et le lieu de détachement est égale ou inférieure à 150 km, l'indemnité est de 26,25 EUR. Elle est de 105 EUR si cette distance est supérieure à 150 km. Si l'END n'a bénéficié d'aucun remboursement de ses frais de déménagement, une indemnité supplémentaire est Accordée conformément au tableau ci-dessous:

Atstumas tarp įdarbinimo vietos ir komandiruotės vietos (km)

Suma EUR

Atstumas le lieu de recrutement et le lieu de détachement (km)

Montant ir eurai

0–150

0

8

0–150

0

> 150

67.5

> 150

67.5

(...)

(...)

18 straipsnis

Papildoma fiksuoto dydžio išmoka 1. Išskyrus atvejus, kai komandiruojo nacionalinio eksperto įdarbinimo vieta yra 150 km ar mažiau nuo komandiruojo vietos, tam tikrais atvejais jis gauna papildomą vienodo dydžio išmoką, lygią jo darbdavio mokamo bruto metinio darbo užmokesčio (atėmus išmokas šeimai) ir Komisijos mokamų dienpinigių ir bazinės algos, mokamos A8 arba B5 lygio 1 pakopos pareigūnui, skirtumui, atsižvelgiant į kategoriją, kuriai jis prilyginamas. (...)

Indemnité forfaitaire supplémentaire 1. A moins que le lieu de recrutement de l'expert national détaché ne se trouve à une distance égale ou inférieure à 150 km du lieu de détachement, l'END perçoit, le cas échéant, une indemnité forfaitaire supplémentaire égale à la différence entre le salaire annuel brut versé par son employeur (moins les allocations familiales), majoré de l'indemnité de séjour versée par la Commission, et la rémunération de base d'un fonctionnaire de grade A8 ou B5, échelon 1, selon la catégorie à laquelle l'END est assimilé. (...)

20 straipsnis

Gyvenamoji vieta 1. Šiose Taisyklėse laikoma gyvenamoji vieta yra ta vieta, kurioje KNE vykdo savo pareigas darbdaviui prieš pat komandiruoję. Komandiruojo vieta yra ta vieta, kurioje yra Komisijos padalinys, į kurį paskirtas KNE. Abi vietos identifikuojamos pasikeičiant 1 straipsnio 5 dalyje nurodytais laiškais. 2. (...) 3. Laikoma, kad gyvenamoji vieta yra komandiruojo vieta: a) (...) b) kai Komisijos prašymo delegavimo metu delegavimo vieta yra pagrindinė KNE sutuoktinio arba bet kurio iš jo išlaikomų vaikų gyvenamoji vieta. (...)

1. Aux fins du présent régime, est considéré comme lieu de résidence, le lieu où l'END exerçait ses fonctions pour son employeur immédiatement avant son détachement. Le lieu d'affectation est le lieu où est situé le service de la Commission auquel l'END est impacté. CES

lieux sont mentionnés dans l'échange de lettres visé à l'article 1, 5 dalis. 2. (...) 3. Le lieu de résidence est censé être le lieu de détachement a) (...) b) si, au moment de la demande de détachement de la Commission, le lieu de détachement est le lieu de résidence principal du conjoint ou de l'enfant (des enfants) que l'END a à sa charge. (...)

Sprendimo redakcijos anglų kalba 20 straipsnyje nustatyta, kad tam tikromis apibrėžtomis aplinkybėmis „*laikoma gyvenamoji vieta yra komandiruotės vieta*“.

Kalbant apie versiją anglų kalba, atrodo, kad 20 straipsniu iš tiesų ribojama teisė gauti dienpinigius, kurie 17 straipsnyje apibrėžiami kaip atstumas tarp „*laikomos gyvenamąja vieta*“ ir „*delegavimo vietos*“. Tačiau ji neriboja papildomos mėnesinės išmokos.

Tačiau 17 straipsnio versijoje prancūzų kalba teisės apibrėžiamos pagal atstumą tarp įdarbinimo vietos (*pranc. lieu de recrutement*) ir komandiruotės vietos. Todėl neatrodo, kad 20 straipsnis būtų suformuluotas taip, kad galėtų apriboti teises pagal 17 straipsnį.

3. Ombudsmenas taip pat pažymėjo, kad 18 straipsnio versijos prancūzų ir anglų kalbomis apibrėžia šiame straipsnyje numatytą teisę į atstumą tarp įdarbinimo vietos ir komandiruotės vietos. Todėl Ombudsmenas nemano, kad 20 straipsnis buvo suformuluotas taip, kad būtų galima apriboti teisę į išmokas pagal 18 straipsnį tiek anglų, tiek prancūzų kalbomis.

4. Ombudsmenas taip pat atidžiai išnagrinėjo 2004 m. vasario 27 d. Komisijos sprendimą C(2004)577, kuriuo iš dalies pakeistas Komisijos sprendimas C(2002)1559. Ombudsmenė pažymėjo, kad naujojo sprendimo versijos prancūzų ir anglų kalbomis yra nuoseklios ir kad naujojo teksto 20 straipsniu aiškiai ribojamos teisės pagal 17 ir 18 straipsnius.

2004 m. vasario 27 d. Komisijos sprendime (C(2004)577) nurodyta:

Straipsniai

Versija anglų kalba

Versija prancūzų kalba

III skyrius. Išmokos ir išlaidos

Chapitre III – indemnités et dépenses

17 straipsnis

Dienpinigiai 1. Komandiruotės laikotarpiu KNE turi teisę gauti dienpinigius. Jeigu atstumas tarp gyvenamosios vietos, nustatytos pagal 20 straipsnį, ir komandiruotės vietos yra 150 km arba mažesnis, dienpinigiai yra 27,96 EUR; jei atstumas yra didesnis nei 150 km, dienpinigiai yra

111,83 EUR. Jei komandiruotasis nacionalinis ekspertas iš jokio šaltinio nepatyrė persikraustymo išlaidų, mokama papildoma mėnesinė išmoka, kaip nurodyta toliau pateiktoje lentelėje:

Indemnités de séjour 1. L'END a droit, pour la durée de son détachement, à une indemnité de séjour Journalière. Si la distance entre le lieu de résidence déterminé conformément à l'article 20 et le lieu de détachement est égale ou inférieure à 150 km, l'indemnité est de EUR 27,96, si cette distance est supérieure à 150 km, elle est de 111,83 EUR. Si l'END n'a bénéficié d'aucun remboursement de ses frais de déménagement, une indemnité supplémentaire est Accordée conformément au tableau ci-dessous:

Atstumas tarp gyvenamosios vietos ir komandiruotės vietos (km)

Suma EUR

Atstumas le lieu de résidence et le lieu de détachement (km)

Montant ir eurai

0–150

0

0–150

0

> 150

71.89

> 150

71,89

(...)

(...)

18 straipsnis

Išskyrus atvejus, kai KNE gyvenamoji vieta yra 150 km ar mažiau nuo komandiruotės vietos, tam tikrais atvejais jis gauna papildomą vienodo dydžio išmoką, lygią skirtumui tarp jo darbdavio mokamo bruto metinio darbo užmokesčio, atėmus išmokas šeimai, pridėjus Komisijos mokamas dienpinigius, ir bazinės algos, mokėtinos A8 arba B5 lygio 1 pakopos pareigūnui, atsižvelgiant į

kategoriją, kuriai jis prilyginamas. (...)

Indemnité forfaitaire supplémentaire 1. A moins que le lieu de résidence de l'END ne se trouve à une distance égale ou inférieure à 150 km du lieu de détachement, l'END perçoit, le cas échéant, une indemnité forfaitaire supplémentaire égale à la différence entre le salaire annuel brut versé par son employeur (moins les allocations familiales), majoré de l'indemnité de séjour versée par la Commission, et la rémunération de base d'un fonctionnaire de grade A8 ou B5, échelon 1, selon la catégorie à laquelle l'END est assimilé. (...)

20 straipsnis

Gyvenamoji vieta 1. Šiose taisyklėse gyvenamoji vieta yra ta vieta, kurioje KNE vykdo savo pareigas darbdaviui prieš pat delegavimą. Komandiruotės vieta yra ta vieta, kurioje yra Komisijos padalinys, į kurį paskirtas KNE. Abi vietos identifikuojamos pasikeičiant 1 straipsnio 5 dalyje nurodytais laiškais. 2. (...) 3. Gyvenamoji vieta laikoma komandiruotės vieta šiais atvejais: a) (...) b) kai Komisijos prašymo delegavimo metu delegavimo vieta yra DNE sutuoktinio arba bet kurio iš jo išlaikomų vaikų pagrindinė gyvenamoji vieta; (...)

1. Aux fins du présent régime, le lieu de résidence est le lieu où l'END a exercé ses fonctions pour son employeur immédiatement avant son détachement. Le lieu de détachement est le lieu où est situé le service de la Commission auquel l'END est affecté. CES lieux sont mentionnés dans l'échange de lettres visé à l'article 1, 5 dalis. 2. (...) 3. Le lieu de résidence est considéré comme étant le lieu de détachement dans les cas suivants a) (...) b) si, au moment de la demande de détachement de la Commission, le lieu de détachement est le lieu de résidence principal du conjoint ou des enfants que l'END a à sa charge. (...)

5. Nors Ombudsmenas pripažino naująjį sprendimą kaip įrodymą, ką Komisija ketino pasiekti ankstesniame sprendime, ombudsmenas nebuvo įsitikinęs, kad Komisija turėjo teisę aiškinti ankstesnį sprendimą taip, kad šis tikslas būtų pasiektas, kiek tai susiję su P.. Buvo akivaizdu, kad naujasis sprendimas negalėjo būti taikomas atgaline data. Ombudsmenas nemanė, kad Komisija pateikė įtikinamą paaiškinimą, kodėl ankstesnio sprendimo versija anglų kalba turėtų būti laikoma autoritetingesne nei prancūzų, kiek tai susiję su tinkamu teisės į dienpinigius pagal 17 straipsnį administravimu. Ombudsmenas taip pat nemanė, kad Komisija pateikė įtikinamą paaiškinimą, kodėl P. teisė pagal 18 straipsnį turėtų būti sumažinta 20 straipsnio formuluote, kuri nei prancūzų, nei anglų kalba neturėjo jokios reikšmės 18 straipsniui.

Komisijos atsakymas į Ombudsmeno pasiūlymą dėl draugiško sprendimo

Atsakydama į Ombudsmeno pasiūlymą, Komisija pateikė šiuos punktus:

Komisija laikėsi nuomonės, kad ji veikė visapusiškai laikydamasi į Komisiją komandiruotiems nacionaliniams ekspertams taikomų taisyklių formuluotės ir *ratio legis*, užtikrindama įgyvendinimo nuoseklumą visiems susijusiems deleguotiems ekspertams. Todėl ji nusprendė, kad šios taisyklės buvo taikomos teisingai.

Iš tiesų, susidūrus su tokia situacija, teisinga atsižvelgti į nagrinėjamos taisyklės *ratio legis*. Kalbama ne apie tai, kad viena iš kalbinių versijų yra autoritetinga ISPSO, ar apie tai, ką sako

dauguma kalbinių versijų. Tai veikiau klausimas, kuri versija ar versijos teisingai atspindi autoriaus ketinimą.

Nustatant autoriaus ketinimą svarbu palyginti nagrinėjamą nuostatą su ankstesne taisykle, išsiaiškinti, ar buvo siekiama padaryti pakeitimą, ir, jei taip, kas pasikeitė. Taip pat galima susipažinti su visais lydimaisiais dokumentais, kuriuose galima paaiškinti, koks buvo naujosios nuostatos ketinimas. Nagrinėjamu atveju akivaizdu, kad buvo siekiama (kuris buvo teisingai išreikštas tekstuose anglų ir vokiečių kalbomis) atsisakyti mokėti didesnę išmoką, kai ekspertas buvo komandiruotas į vietą, kurioje jo sutuoktinis jau buvo įsikūręs, nes tokiu atveju galima pagrįstai daryti prielaidą, kad išsiuntimo į kitą vietą faktas nesudaro tokių pačių išlaidų kaip ir pirmasis poros nario persikėlimas į tą vietą. Nors išmoka yra didesnė išmoka, o ne viena fiksuoto dydžio išmoka kaip įsikūrimo išmoka, apribojimas atspindi tai, kas nustatyta Pareigūnų tarnybos nuostatuose (ir kuriuos patvirtino teismai), kiek tai susiję su įsikūrimo išmoka pagal šių nuostatų VII priedą.

Originalaus teksto anglų kalba vertimo į prancūzų kalbą klaida, dėl kurios 2002 m. Komisijos sprendimo versijoje prancūzų kalba buvo pateikta nuoroda į įdarbinimo vietą, šios išvados nekeičia.

Tiesa, kad 17 straipsnio 1 dalies versijoje prancūzų kalba vartojamas terminas „*įdarbinimo vieta*“ („*lieu de recrutement*“), o ne terminas „*vieta numanoma gyvenamoji vieta*“ („*lieu de résidence*“), į kurį, remiantis versija anglų kalba, daroma nuoroda siekiant apriboti teises pagal 17 straipsnį. Tačiau versija vokiečių kalba atitinka anglų kalbą, 17 straipsnyje ir 20 straipsnyje vartojant terminą „*gyvenamoji vieta*“ („*Wohnort*“). Todėl reikia daryti išvadą, kad versijoje prancūzų kalba padaryta vertimo klaida ir kad tikrasis teisės aktų leidėjo ketinimas buvo apriboti teisę gauti dienpinigius pagal 17 straipsnį.

Tai, kad ketinimas buvo neteisingai išreikštas prancūzų kalba (kalbant anglų ir vokiečių kalbomis), yra apgailėtina ir apgailestautina, tačiau jis negali sukurti teisinės teisės. Komisija mano, kad net nėra galimo netinkamo administravimo atvejo – ir tikrai ne toks, dėl kurio sprendimas būtų paprasčiausiai suteikti teises, kurių sprendimo autorius neketino suteikti ir kurios (teisingai) nebuvo suteiktos kitiems, kurie taip pat galėjo veikti pagal tekstą prancūzų kalba.

Komisija taip pat pažymėjo, kad 20 straipsnyje, kuriuo apribojama teisė pagal 18 straipsnį, taip pat minima įdarbinimo vieta ir nekyla vertimo raštu sunkumų. 20 straipsnio 1 dalies pirmame sakinyje bendrai kalbama apie „*šių taisyklių tikslus*“. Jei 20 straipsnis nebūtų aiškinamas ir taikomas atsižvelgiant į bendrą Komisijos sprendimą ir ypač į 17 ir 18 straipsnius, šis straipsnis netektų prasmės. Šis punktas išlieka aktualus, net jei kalbama tik apie versiją prancūzų kalba.

Komisija apgailestavo dėl ombudsmeno kaltinimų netinkamu administravimu ir negalėjo pritarti jo pasiūlytam draugiškam sprendimui, kuriuo būtų sukurtas plataus masto teisinis precedentas. Tačiau bet kuris pilietis, manantis, kad Komisija jam neteisėtai atėmė teisę, gali pasinaudoti savo teise paduoti apeliacinį skundą teismui.

2004 m. vasario 27 d. priimdama Sprendimą C(2004)577, Komisija jau ištaisė apgailėtiną klaidą versijoje prancūzų kalba, dėl kurios pateiktas skundas. Komisija apgailestavo, kad iki tol, kol nepasitvirtino ši byla, nebuvo suvokta visa klaidos svarba.

Skundo pateikėjų pastabos dėl Komisijos atsakymo

Skundo pateikėjų pastabas (3) galima apibendrinti taip:

Pirma, skundo pateikėjai padėkojo ombudsmenui už jo pasiūlymą dėl draugiško sprendimo. Jos toliau laikėsi skundo ir pateikė šias pastabas.

Anot jų, Komisijos pateikta nuoroda į *ratio legis* principą atrodo klaidinga ir atrodo, kad šio principo taikymas pateisina bet kokią administracinę piktnaudžiavimą. Suprantama, kad, kai teksto formuluotė yra paini, galima remtis šiuo principu. Šiuo atveju teisėjas ieško įstatymo dvasios arba autoriaus ketinimų. Šioje byloje pats autorius remiasi *ratio legis* principu dėl teksto, kuris yra aiškus ir nesukelia aiškinimo sunkumų. Skundo pateikėjai prašė taikyti tekstą, kuris buvo perduotas P. jai atvykus į Komisiją ir kuriame dienpinigiai susiejami su atstumu tarp įdarbinimo vietos ir komandiruotės vietos. Dublike Komisija pateisina administracinę praktiką, kuria siekiama neigti tekstą ir įvertinti tai, kas parašyta. Tai veda prie savivalės. Kai administraciniu sprendimu suteikiama teisė be dviprasmiškumo, atrodo, kad piktnaudžiuojama šia teise, nes sprendimas neatspindi arba nebeatspindi autoriaus ketinimų.

Tolesni tyrimai

Atidžiai apsvarsčius Komisijos atsakymą į pasiūlymą dėl draugiško sprendimo, paaiškėjo, kad reikia tolesnių tyrimų. Ombudsmenas negalėjo nustatyti Komisijos atsakymo dalies, kuri atsakė į jo prašymą atsižvelgti į klausimą dėl papildomos mėnesinės išmokos pagal 17 straipsnio 1 dalį. Todėl jis paprašė Komisijos paaiškinti savo poziciją šiuo klausimu.

Tolesnis Komisijos atsakymas

Savo atsakyme Komisija nurodė šiuos dalykus:

Komisija nusprendė, kad nagrinėjamu atveju pagal Komisijos sprendimo 20 straipsnio 3 dalies b punktą P. tariama gyvenamoji vieta ir delegavimo vieta buvo laikomos tomis pačiomis, todėl DNE turėjo teisę gauti tik sumažintą išmoką. Tokiu atveju Komisijos sprendimo C(2004)577, iš dalies pakeisto 2005 m. kovo 22 d. Komisijos sprendimu (4), 17 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad „jeigu atstumas tarp gyvenamosios vietos, nustatytos pagal 20 straipsnį, ir komandiruotės vietos yra 150 km arba mažesnis, dienpinigiai yra 28,16 EUR (...)“.

17 straipsnio antra pastraipa suformuluota taip: „jei DNE nepatyrė persikraustymo išlaidų iš jokių šaltinių, mokama papildoma mėnesinė išmoka, kaip nurodyta toliau pateiktoje lentelėje: (...)“.

Skundo pateikėjui mokama papildoma mėnesinė išmoka pirmiau minėtos lentelės pirmoje eilutėje nurodyta taip: kai atstumas tarp gyvenamosios vietos ir komandiruotės vietos yra mažesnis nei 150 km, ši išmoka yra 0 EUR.

Pagal 20 straipsnio nuostatas dienpinigiai ir papildoma mėnesinė išmoka yra griežtai susiję ir priklauso nuo gyvenamosios vietos ir komandiruotės vietos. Todėl šiuo konkrečiu atveju Komisija teisiniu požiūriu negali mokėti papildomos mėnesinės išmokos.

Komisija toliau laikėsi savo pozicijos, kad ji veikė visapusiškai laikydamasi nacionalinių ekspertų

delegavimo į Komisiją taisyklių formuluotės ir *ratio legis*, užtikrindama nuoseklų visų susijusių deleguotųjų ekspertų įgyvendinimą. Todėl ji nusprendė, kad šios taisyklės buvo taikomos teisingai. Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta pirmiau, Komisija negalėjo pritarti ombudsmeno pasiūlytam draugiškam sprendimui.

Tolesnės skundo pateikėjų pastabos

Skundo pateikėjų pastabas (5) dėl tolesnio Komisijos atsakymo galima apibendrinti taip:

Jie pažymėjo, kad Komisija laikėsi tvirtos pozicijos, rodančios atvirumą ir taikinimo dvasią. Jie padėkojo ombudsmenui už jo paramą. Jie teigė, kad jo pasiūlymas dėl draugiško sprendimo pateisino jų požiūrį. Jie buvo labai nusivylę, kad šis pasiūlymas tikriausiai neturės jokio rezultato.

Skundo pateikėjai tvirtino, kad Komisijos sprendimas buvo pagrįstas klaidinga prielaida. Jie teigė, kad P. įdarbinimo vieta yra Paryžius, todėl pagal 17 straipsnį ji turi teisę į visą dienpinigius ir papildomą mėnesinę išmoką. Jie paminėjo, kad visai neseniai Personalo ir administracijos generalinis direktoratas (administravimo GD) sutiko peržiūrėti Nyderlandų DNE, kurio vyras dirbo Nyderlandų nuolatinėje atstovybėje Briuselyje, atveį. Jai buvo skirtos visos dienpinigiai. Jie manė, kad P. buvo panašioje situacijoje. Tuo metu, kai buvo pateiktas prašymas dėl delegavimo, jos vyras dirbo kitoje valstybėje narėje arba tarptautinėje organizacijoje (toliau – Komisija).

Jos manė, kad jų ir Komisijos ginčo trukmė, pakartotiniai Komisijos atsisakymai ir nagrinėjama suma sutrukdė Komisijai peržiūrėti savo poziciją.

Skundo pateikėjai nurodė, kad CLENAD (6), pasitarusi su Administravimo generaliniu direktoratu, sukūrė KNE porų darbo grupę.

Jos pakartojo, kad prieš skiriant išmoką atsižvelgimas į DNE šeiminių padėtį yra diskriminacinis. Be to, atrodo, kad lygių galimybių principą sunku suderinti su diskriminaciniu elgesiu sutuoktinių atžvilgiu. P. įdarbinimas neturi jokio ryšio su tuo, kad ji buvo ištekėjusi. Jie domėjosi, ar P. turėjo išsiskirti ar likti vieniša, kad turėtų tokias pačias teises kaip ir jos vyras.

Skundo pateikėjai tvirtino, kad šis ginčas tarp jų ir Admin GD neatgrasė P. nuo darbo Energetikos ir transporto generaliniame direktorate, kur ji atliko labai įdomų ir praturtinantį darbą.

Jie tikėjosi, kad ombudsmenas ir toliau bandys rasti sprendimą.

Pastabos buvo nukopijuotos Prancūzijos valdžios institucijoms ir Komisijai.

Ombudsmeno laiškas Komisijos nariui S. Kallasui

2005 m. gruodžio 15 d., vadovaudamasis 2005 m. lapkričio mėn. Komisijos patvirtinta nauja ombudsmeno tyrimų vidaus procedūra (7), ombudsmenas raštu kreipėsi į Komisijos narį S. Kallasą prašydamas asmeniškai dalyvauti siekiant patenkinamo skundo nagrinėjimo.

Savo laiške ombudsmenas pirmiausia nurodė, kad Komisija, pakeisdama Sprendimą

C(2002)1559, netiesiogiai pripažino, kad įvyko netinkamas administravimas, ir ėmėsi veiksmų, kad ištaisytų pagrindinę sisteminę problemą.

Ombudsmenas pažymėjo, kad atmesdama jo pasiūlymą dėl draugiško sprendimo Komisija rėmėsi savo nuomone dėl skundo pateikėjų teisių. Šiuo atžvilgiu ombudsmenas atkreipė Komisijos nario dėmesį į dviejų Pirmosios instancijos teismo sprendimų svarbą. Pirmajame sprendime nustatyta, kad Ombudsmeno išvada dėl netinkamo administravimo automatiškai nereiškia, kad yra neteisėtas elgesys, už kurį teismas gali sankcionuoti (8). Antrajame sprendime nustatyta, kad Tarybos sprendimas pritarti Ombudsmeno rekomendacijai buvo priimtas tik tuo konkrečiu atveju (9).

Toliau Ombudsmenas paaiškino, kad, jo nuomone, skundo pateikėjai šioje byloje turi pagrindo manyti, kad su jais nebuvo elgiamasi teisingai, nes iš esmės jie buvo traktuojami taip, tarsi Sprendimas C(2004)577 galiojo atitinkamą dieną, o ne Sprendimas C(2002)1559. Ombudsmenas pasiūlė, kad tokiomis aplinkybėmis Komisija turėtų pasiūlyti skundo pateikėjams atlikti ex gratia mokėjimą.

Galiausiai Ombudsmenas išreiškė nuomonę, kad Komisija galės pakeisti iki šiol laikytą poziciją, kad parodytų savo norą bendradarbiauti su Ombudsmenu.

2006 m. sausio 12 d. ombudsmenas susitiko su Komisijos pirmininko pavaduotoju Siimu Kallasu, kuriame Komisijos narys pareiškė, kad Komisija dar kartą svarstys šį atvejį.

Komisijos nario S. Kallaso atsakymas raštu

Savo rašytiniame atsakyme į 2005 m. gruodžio 15 d. Ombudsmeno laišką Komisijos narys S. Kallas teigė, kad Komisijos sprendimų dėl DNE aiškinimas šiuo konkrečiu atveju yra visiškai teisingas. Jis manė, kad Komisijos sprendimo nuostatos šiuo klausimu yra aiškos ir kad Komisija jas taikė teisėtai. Jis apgailestavo, kad sprendimo teksto originalo anglų kalba vertime į prancūzų kalbą padaryta klaida, kuri nuo to laiko buvo ištaisyta. Tačiau jis nemanė, kad klaida pateisina bet kokią finansinę kompensaciją. Šiomis aplinkybėmis jis apgailestavo, kad Komisija negalėjo pritarti pasiūlymui atlikti ex gratia mokėjimą skundo pateikėjams.

Skundo pateikėjų pastabos dėl Komisijos nario S. Kallaso atsakymo

Skundo pateikėjai (10) buvo nusivylę, kad Komisija laikėsi savo pozicijos. Jie priminė keletą principų, kurie, jų nuomone, yra esminiai: dialogo, pagarbos Europos ombudsmenui, nediskriminavimo, vienodo požiūrio ir gero administravimo principus. Jie nurodė, kad P. sutartis su Komisija baigsis 2006 m. birželio mėn. pabaigoje. Jie paprašė Ombudsmeno tęsti procedūrą ir pakartoto, kad kiti tokioje pačioje padėtyje atsidūrę asmenys gavo Komisijos pirminio sprendimo peržiūrą.

SPRENDIMAS

Skundo pateikėjai yra susituokę Prancūzijos piliečiai, abu Komisijoje dirbantys kaip deleguotieji nacionaliniai ekspertai (toliau – SNE). Jų skundas susijęs su žmonos teise į išmokas pagal 2002 m. balandžio 30 d. Komisijos sprendimą C(2002)1559.

1 Dėl tariamos diskriminacijos

1.1 Skundų pateikėjai teigė, kad Komisijos sprendimu C(2002)1559 buvo diskriminuojamos susituokusios poros. Grįsdamos savo teiginį jos nurodė, kad sprendimo 20 straipsnio 3 dalies b punktas dėl gyvenamosios vietos netaikomas nesusituokusioms poroms, KNE, kurių sutuoktinis atvyksta į Briuselį po to, kai buvo pateiktas delegavimo prašymas, arba nacionaliniams ekspertams, anksčiau dirbusiems ambasadose ir nuolatinėse atstovybėse Briuselyje. Be to, ji taikoma tik sutuoktiniui, kuris yra paskutinis deleguojamas, ir dėl to abiem sutuoktiniais vienodai sumažinama suma.

1.2 Savo nuomonėje Komisija laikėsi nuomonės, kad atitinkamos taisyklės nėra diskriminuojančios susituokusių porų atžvilgiu, nes jos pagal analogiją taikomos visoms oficialiai įformintoms partnerystėms, pripažintoms pagal atitinkamus valstybės, kuriai priklauso DNE, nacionalinės teisės aktus. Be to, jei sutuoktinis, atvykstantis gyventi į Briuselį, yra KNE, šiam asmeniui taikomos nuostatos. Jei sutuoktinis, atvykstantis gyventi į Briuselį, nėra KNE, nuostatos negali būti taikomos. Galiausiai Komisijos sprendime aiškiai nustatyta, kad ši taisyklė netaikoma deleguotiesiems ekspertams, įdarbintiems Briuselyje esančiose ambasadose arba nuolatinėse atstovybėse.

1.3 Ombudsmenas primena Pagrindinių teisių chartijos 21 straipsnį, kuriame teigiama, kad: „*draudžiama bet kokia diskriminacija dėl lyties, rasės, odos spalvos, etninės ar socialinės kilmės, genetinių bruožų, kalbos, religijos ar tikėjimo, politinių ar kitokių pažiūrų, priklausymo tautinei mažumai, turtinės padėties, gimimo, negalios, amžiaus ar seksualinės orientacijos*“. Pagal nusistovėjusią Europos Teisingumo Teismo praktiką panašios situacijos negali būti vertinamos skirtingai, o skirtingos situacijos neturėtų būti traktuojamos vienodai, išskyrus atvejus, kai toks diferencijavimas yra objektyviai pagrįstas (11).

1.4 Kalbant apie 20 straipsnio 3 dalies b punktą, ombudsmenas atkreipia dėmesį į Komisijos teiginį, kad ji pagal analogiją taiko šią nuostatą visoms oficialiai įsteigtoms partnerystėms, pripažintoms pagal atitinkamus valstybės, kuriai priklauso DNE, nacionalinės teisės aktus.

1.5 Ombudsmenas pažymi, kad dėl DNE, įdarbintų ambasadose arba nuolatinėse atstovybėse Briuselyje, Komisijos sprendimu ši taisyklė jiems netaikoma. Ombudsmeno nuomone, Komisija pagrįstai mano, kad komandiruotųjų nacionalinių ekspertų, įdarbintų ambasadose arba nuolatinėse atstovybėse Briuselyje, padėtis skiriasi nuo skundo pateikėjų padėties. Šiuo klausimu ombudsmenas pažymi, kad Europos Bendrijų pareigūnų tarnybos nuostatuose yra analogiška VII priedo 4 straipsnio nuostata, pagal kurią: „*pareigūnams (...) mokama ekspatriacijos išmoka (...). Taikant šią nuostatą, neatsižvelgiama į aplinkybes, atsirandančias dėl kitoje valstybėje arba tarptautinėje organizacijoje atlikto darbo (...)*“.

1.6 Kalbant apie P. padėtį, palyginti su jos vyru, ombudsmenė pažymi, kad ji buvo įdarbinta panašiomis sąlygomis, išskyrus tai, kad D. buvo įdarbintas Komisijos likus mėnesiui iki P. Ombudsmeno taip pat pažymi, kad Pareigūnų tarnybos nuostatuose numatytos specialios nuostatos dėl susituokusių pareigūnų. Pavyzdžiui, iki 2004 m. gegužės 1 d. Tarnybos nuostatų VII priedo 10 straipsnyje, susijusiame su dienpinigiais, nustatyta, kad „*jeigu vyras ir žmona, kurie yra Europos Bendrijų pareigūnai, turi teisę gauti dienpinigius, pirmose dviejose skiltyse nurodyti tarifai taikomi tik asmeniui, kurio bazinis darbo užmokestis yra didesnis. Kituose*

dviejuose stulpeliuose nurodyti tarifai taikomi kitam asmeniui. (...) Tais atvejais, kai vyras ir žmona, kurie yra Europos Bendrijų pareigūnai, turi teisę gauti bazinę dienpinigių išmoką, laikotarpis, už kurį ji skiriama, kaip nustatyta b punkte, taikomas asmeniui, kurio bazinis darbo užmokestis yra didesnis. A punkte nustatytas laikotarpis taikomas kitam asmeniui.” Panaši nuostata galioja naujuose Tarnybos nuostatuose. Šiomis aplinkybėmis Ombudsmenas mano, kad Komisija pagrįstai laikėsi panašaus požiūrio minėto sprendimo 20 straipsnio 3 dalies b punkte.

1.7 Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta pirmiau, ombudsmenas nenustatė netinkamo administravimo, susijusio su šiuo skundo aspektu.

2 Teiginys, kad gyvenamoji vieta turėtų būti Paryžius

2.1 Komisija informavo P., kad ji gaus tik 25 % dienpinigių, nes jos gyvenamoji vieta yra jos komandiruotė, t. y. Briuselis. Skundo pateikėjai teigė, kad Komisija nesilaikė 2002 m. balandžio 30 d. sprendimo, ypač jo 17 straipsnio, ir teigė, kad P. įdarbinimo vieta buvo Paryžius, todėl ji turėtų gauti visą dienpinigį.

2.2 Savo nuomonėje Komisija nurodė, kad P. buvo komandiruota pagal 2002 m. balandžio 30 d. Komisijos sprendimo C(2002)1559 20 straipsnio 3 dalies b punktą. Ji pridūrė, kad jos vyro pagrindinė gyvenamoji vieta yra Briuselis, todėl jos gyvenamoji vieta taip pat yra Briuselis. Jos gyvenamoji vieta ir komandiruotės vieta buvo ta pati, todėl ji turėjo teisę tik į sumažintą išmoką.

2.3 Dėl minėtų priežasčių Ombudsmenas pateikė Komisijai draugiško sprendimo pasiūlymą, kuriame pasiūlė Komisijai apsvarstyti galimybę sumokėti P. a) visas dienpinigius, į kuriuos ji, atrodo, turi teisę pagal 17 straipsnio redakciją prancūzų kalba, ir b) papildomą fiksuoto dydžio išmoką, į kurią ji, atrodo, turi teisę pagal 18 straipsnio versijas anglų ir prancūzų kalbomis. Jis taip pat pasiūlė, kad Komisijos atsakyme į pasiūlymą būtų galima atsižvelgti į klausimą dėl papildomos mėnesinės išmokos pagal 17 straipsnio 1 dalį.

2.4 Komisija atmetė Ombudsmeno pasiūlymą. Jis nusprendė, kad sprendimo autorius (kuris buvo teisingai išreikštas tekstuose anglų ir vokiečių kalbomis) ketino netaikyti didesnės išmokos mokėjimo tuo atveju, kai ekspertas buvo komandiruotas į vietą, kurioje jo sutuoktinis jau buvo įsikūręs. Komisija pripažino, kad sprendimo versijoje prancūzų kalba buvo padaryta vertimo klaida, kurioje vietoj termino „*numanoma gyvenamoji vieta*“ buvo vartojama sąvoka „*įdarbinimo vieta*“, tačiau manė, kad ja negali būti sukurta teisėta teisė ir tai nėra netinkamo administravimo atvejis. Dėl papildomos mėnesinės išmokos pagal 17 straipsnio 1 dalį Komisija, remdamasi Komisijos sprendimu C(2004)577 su pakeitimais, padarytais 2005 m. kovo 22 d.

2005 m. gruodžio mėn. ombudsmenas nusiuntė laišką Komisijos nariui S. Kallasui, prašydamas asmeniškai dalyvauti siekiant patenkinamo skundo nagrinėjimo. Ombudsmenas pasiūlė, kad Komisija turėtų pasiūlyti atlikti ex gratia mokėjimą skundo pateikėjams ir išreiškė nuomonę, kad Komisija galės pakeisti savo poziciją, kurios ji laikėsi iki tol, kad parodytų savo norą bendradarbiauti su ombudsmenu.

2.6 Komisijos nario pasirašytame atsakyme teigiama, kad Komisija teisingai išaiškino taikytinas taisykles ir atmetė Ombudsmeno pasiūlymą atlikti ex gratia mokėjimą skundo pateikėjams.

2.7 Ombudsmenas mano, kad Komisija elgėsi nesąžiningai, iš esmės traktuodama skundo pateikėjus taip, lyg atitinkamą dieną galiojo Sprendimas C(2004)577, o ne netinkamas Sprendimas C(2002)1559. Tai yra netinkamo administravimo atvejis.

3 Išvada

3.1 Remiantis ombudsmeno atliktais šio skundo tyrimais, būtina pateikti šią kritinę pastabą:

Komisija elgėsi nesąžiningai, iš esmės traktuodama skundo pateikėjus taip, tarsi atitinkamą dieną galiojo Sprendimas C(2004)577, o ne Sprendimas C(2002)1559 su trūkumais. Tai yra netinkamo administravimo atvejis.

3.2 Ombudsmenas atidžiai apsvarstė tolesnį šios bylos etapą, atsižvelgdamas į tai, kad Komisija išsprendė pagrindinę sisteminę problemą pakeisdama netinkamą sprendimą. Atsižvelgdamas į tai, kad Komisija atmetė ne tik pasiūlymą dėl draugiško sprendimo, bet ir dar vieną iniciatyvą šiam klausimui išspręsti, asmeniškai skirtą atsakingam Komisijos nariui, Ombudsmenas mano, kad rekomendacijos projektas būtų beprasmiškas. Be to, ombudsmenas mano, kad šioje byloje nustatytos netinkamo administravimo galimos pasekmės nėra pakankamai rimtos, kad pateisintų specialų pranešimą Europos Parlamentui. Todėl ombudsmenas nusiųs šio sprendimo kopiją Komisijai ir įtrauks trumpą santrauką į 2006 m. metinę ataskaitą, kuri bus pateikta Europos Parlamentui. Todėl ombudsmenas užbaigia bylą.

3.3 Tačiau Ombudsmenas apgailestauja, kad Komisijos Administracijos generalinis direktoratas nepasinaudojo šia galimybe, kad pademonstruotų savo įsipareigojimą laikytis gero administravimo principų. Todėl ombudsmenas kartu su atsakingu Komisijos nariu ketina išnagrinėti, kaip geriausiai skatinti paslaugų kultūrą atitinkamame generaliniame direktorate.

3.4 Komisijos pirmininkas taip pat bus informuotas apie šį sprendimą.

Nuoširdžiai,

P. Nikiforos DIAMANDOUROS

(1) 17 straipsnio 1 dalyje prancūzų kalba nustatyta: *[L]'END a droit, pour la durée de son détachement, d'une indemnité de séjour Journalière. Si la distance entre le lieu de recrutement et le lieu de détachement est égale ou inférieure à 150 km, l'indemnité est de 26,25 EUR. Elle est de 105 EUR si cette distance est supérieure à 150 km. (...)* “.

(2) 2004 m. vasario 27 d. Komisijos sprendimas C(2004)577, iš dalies keičiantis 2002 m. balandžio 30 d. Sprendimą C(2002)1559, iš dalies pakeistą 2003 m. sausio 31 d. Sprendimu C(2003)406 dėl nacionaliniams ekspertams taikomų delegavimo į Komisiją taisyklių.

(3) P. atsakė į ombudsmeno raginimą pateikti pastabas.

- (4) 2005 m. kovo 22 d. Komisijos sprendimas, iš dalies keičiantis 2004 m. vasario 27 d. Komisijos sprendimą C(2004)577, nustatantį nacionalinių ekspertų delegavimo į Komisiją taisykles.
- (5) P. atsakė į ombudsmeno raginimą pateikti pastabas.
- (6) CLENAD – tai Nacionalinių ekspertų ryšių komitetas, kuris yra DNE asociacija.
- (7) Pirmininko komunikatas, parengtas pritarus pirmininko pavaduotojai M. Wallström: Įgaliojimai priimti ir perduoti Europos ombudsmenui pranešimus bei leisti valstybės tarnautojams atvykti į Europos ombudsmeną (SEC(2005)1227/4), 2005 m. spalio 4 d.
- (8) 2004 m. gruodžio 12 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Lutz Herrera prieš Komisiją*, T-219/02 ir T-337/02, Rink. VT p. IA-319 ir II-1407, 101 punktas.
- (9) 2005 m. liepos 14 d. Sprendimo *Vincenzo Le Voci prieš Tarybą*, T-371/03, dar nepaskelbtas Rinkinyje, 126 punktas.
- (10) P. atsakė į ombudsmeno raginimą pateikti pastabas.
- (11) Byla C-174/89 *Hoche GmbH prieš Bundesanstalt für Landwirtschaftliche Marktordnung* [1990] Rink. p. I-02681.
- (12) 2005 m. kovo 22 d. Komisijos sprendimas, iš dalies keičiantis 2004 m. vasario 27 d. Komisijos sprendimą C(2004)577, nustatantį nacionalinių ekspertų delegavimo į Komisiją taisykles.